I sommer har der raset en heftig debat. Den har haft sit udspring i forkerte årsopgørelser, uforståelige skatteberegninger og girokortene med renteafgift. Men jeg tror, at der er tale om et meget mere dybtgående oprør. Et folkeligt oprør mod system-Danmark. Et oprør mod system-Danmark med alle dets forbud og påbud, reguleringer og restriktioner, uforståelige blanketter, skrivelser og beregninger.
Flere og flere danskere føler, at systemerne har taget magten.
At systemernes logik undertrykker hensynet til mennesket. At systemernes firkantethed kvæler frihed og valgmuligheder.
Det er system-Danmark, når skatteopgørelsen er forkert eller uforståelig.
Det er system-Danmark, når HT-chaufføren, brandmanden eller børnehavelederen bliver fyret, fordi de ønsker frihed og selvstændighed.
Det er system-Danmark, når en skatteyder må igennem ni års skattesag for at få sin ret.
Det er system-Danmark, når iværksætteren bliver bremset af bureaukratiet i sin etablering af en ny virksomhed.
Det er system-Danmark, når frivillige og ulønnede foreningsledere kvæles under dynger af administrativt papirarbejde.
Det er dette system-Danmark, der er oprør imod.
Men det er også et oprør mod socialstatens mangel på frihed og selvstændighed.
Masser af mennesker vil gerne prøve at klare sig selv. Men de føler, at socialstaten kvæler selvaktiviteten og det personlige initiativ.
Iværksætteren føler, at det egentlig var nemmere at fortsætte som lønmodtager frem for at løbe en risiko som selvstændig.
Den medarbejdende ægtefælle føler, at de sociale vilkår ville være bedre som udearbejdende lønmodtager.
Den hjemmearbejdende føler, at det ville give mere anerkendelse at gå på arbejdsmarkedet og sende børnene i institution frem for selv at passe dem.
Familien føler, at det ville være lettere at overlade en syg slægtning til det offentlige system frem for selv at stå med plejen.
De frivillige ledere i det folkelige foreningsarbejde føler, at det ville være nemmere at overlade fritidsaktiviteterne til det offentlige.
Forældrene kan konstatere, at det i praksis er umuligt at lave private alternativer til de offentlige daginstitutioner.

Den enlige forsørger med to børn oplever, at det måske var bedre økonomisk at hæve en understøttelse frem for alt det besvær med job og børn, der skal hentes og bringes.
Det er alle disse eksempler fra hverdagens Danmark, som er med til at skabe mismod og opgivenhed. De mennesker, der ønsker at være selvhjulpne, tilhører det klemte og glemte Danmark. Klemt og glemt af det officielle system-Danmark.
Men jeg tror på, at vi kan ruske op i samfundet og give det ny dynamik. Vi oplever i øjeblikket et nybrud. Det knirker og knager i alle socialstatens etablerede systemer. Det er sundt. Det er godt. Det er et nødvendigt oprør.
Det er Venstres store opgave at omsætte dette oprør til praktisk politik. Vi skal føre an i at forvandle Danmark.
Vi vil ikke afvikle velfærdssystemet, vi vil derimod udvikle velfærdssystemet. Fra velfærdsstat til velfærdssamfund. Vi vil sætte mennesket frem for systemet. Vi vil skabe frihed. Give valgmuligheder. Lade selvstændighedstrangen blomstre.
Vi skal væk fra myten om, at jo højere hjælp i jo længere tid, des bedre social velfærd.

Vi skal væk fra al den passive forsørgelse. I stedet for at give kontanthjælp til ledige, skal de tilbydes arbejde eller uddannelse.
Vi må gøre en indsats for at begrænse antallet af unge førtidspensionister. Vi vil ikke acceptere, at mennesker opgives og kasseres, selv om det enkleste - for systemet - måske er bare at udbetale ved kassen.
Kontanthjælpsmodtagere skal have bedre mulighed for at hjælpe sig selv i gang. I en kort periode bør de kunne tjene en arbejdsindkomst, uden at der sker fradrag i hjælpen.
Det skal kunne betale sig at arbejde. Ydelsesniveauet må ikke have en sådan højde, at der heri ligger en barriere for at forsøge sig på arbejdsmarkedet. Vi må derfor finde den rette balance mellem niveauet for arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp i forhold til det, der kan opnås på lavtlønsområdet.
Vi skal i udstrakt grad gøre brug af de private sociale organisationer som supplement til de offentlige systemer.
Ældre ægtefæller bør ikke adskilles ufrivilligt, fordi den ene skal på plejehjem.
Vi skal skabe reelle valgmuligheder for forældrene mellem private og offentlige børnepasningsordninger. En øget fleksibilitet på daginstitutionsområdet, hvor forældrene kan få tilskud til private pasningsordninger.

Sundhedsministeren arbejder for friere valg af egen læge. Frit valg af speciallæge. Frit. valg mellem sygehus og - speciallæge. Frit sygehusvalg indenfor amtskommunen.
Undervisningsministeren vil decentralisere uddannelsessystemets lave selvforvaltning gennem skolebestyrelser og bloktilskud.
Vi kunne decentralisere og skabe selvforvaltning inden for den almennyttige boligsektor ved at give de lokale boligafdelinger større selvbestemmelse på bekostning af de centrale boligselskaber.
Vi må sikre den selvstændige livsform ved at give familievirksomhederne ordenlige vilkår, ved at give de medarbejdende ægtefæller en højere grad af ligestilling med udearbejdende og ved at skabe de bedst tænkelige vilkår for iværksættere.
Vi skal også afregulere og afbureaukratisere. Ikke mindst på skatteområdet er der brug for regelforenkling, mere forståelige blanketter, gennemskuelige og korrekte skatteberegninger, kortere sagsbehandling og bedre retssikkerhed.
Vi skal have enklere og mindre bureaukratiske klagesystemer. Men først og fremmest skal vi have mindre grund til at klage.
Vi skal have mindre nævenyttighed i det offentliges kontrol med borgere og erhvervsdrivende. Men først og fremmest skal vi slet ikke have så meget kontrol.
Vi skal have mere menneskelige systemer - skattesystemer, sociale systemer e.t.c. Men, først og fremmest skal vi slet ikke have så mange systemer.
Listen over mulige initiativer er næsten endeløs. Overskriften er mennesket frem for systemet.
Venstre er en del af oprøret mod system-Danmark. Vi vil flytte hegnspæle. Vi vil flytte grænsen mellem offentligt og privat. For at give mere plads til mennesket.
Når vi i Venstre kritiserer det høje skattetryk, så tænker vi ikke kun på penge. Vi tænker meget mere holdningsmæssigt. Vi kritiserer de høje skatter, fordi de fratager det enkelte menneske friheden til selv at bestemme over sin indkomst.
Når skattetrykket stiger, falder frihedssøjlen. Skattens højde sætter grænsen mellem det private og det kollektive.
Venstre ønsker at flytte denne grænse. Mindre stat. Mere privat.
Derfor skal mekanismerne i samfundet ændres. Det skal betale sig at klare sig selv. Det skal være muligt at sætte noget selvstændigt igang. Der skal være konkurrence mellem private og offentlige løsninger. Vi skal så i højere grad selv betale direkte for

de offentlige ydelser gennem brugerbetaling. Men hver eneste krone i brugerbetaling skal anvendes til at sænke indkomstskatten.
Brugerbetaling er skidt, hvis den lægges oven i skatterne, for så giver den mindre frihed. Men brugerbetaling er godt, hvis den modsvares af lavere skat. For så giver den større frihed og flere valgmuligheder.
Jeg har talt en del om holdning, om ideologi, om principper for samfundets indretning. Men jeg har samtidig illustreret holdningerne med konkrete hverdagseksempler. Og jeg har lagt vægt på at anvise nære, praktiske løsninger. Mennesket frem for systemet er nemlig også en arbejdsmetode. Det er en metode, hvor vi hele tiden belyser ideologien med praktiske eksempler.
Vi politikere gør alt for ofte den fejl, at vi taler om de store systemer, de store reformer og de flotte principper.
Men principperne har jo kun mening, hvis de knytter sig til menneskers hverdag. Der er behov for de store reformer. Men der er endnu mere brug for de daglige fremskridt, der kan gøre velfærdssystemet mere menneskeligt.
Derfor har jeg med vilje anvist helt nære og realistiske forandringer af samfundet. Vælgerne er trætte af gyldne løfter. Det er resultater, der tæller.
Vi skal vinde de liberale hverdagssejre, der gør principperne nærværende og troværdige.
Når Venstre er i regering, er det ikke for blot at sidde at administrere det bestående, system. Vi har et mål med regeringsmagten. Vi vil forandre samfundet.
Men det sker ikke ved lovgivning alene. Den vigtigste kilde til fornyelse er den kraft, der gror frem af lokal selvforvaltning og selvaktivitet.
Ved at løsne socialstatens greb om den enkelte borger, ved at give det private initiativ mere albuerum, kan vi sætte nogle kræfter igang, som vil fremtvinge den nødvendige fornyelse af velfærdssystemet, af hele samfundet.
Med andre ord: Den store reform bygges op af de mangfoldige lokale initiativer.
Mennesket frem for systemet er både ideologi og politisk praksis.
Det er ideologi, fordi mennesket frem for systemet dækker over et liberalt samfund, hvor det enkelte menneske har større frihed og selvstændighed, og hvor staten og organisationerne har mindre magt.
Det er politisk praksis, fordi mennesket frem for systemet handler om daglige politiske handlinger, der helt nært berører menneskers hverdag.

Vi oplever i denne tid en massiv folkelig nu-kan-det-være-nok-holdning. Et voksende krav fra befolkningen til politikerne. Et krav om, at nu skal der gøres op med systemernes magt. Nu skal der være plads til mennesket.
Venstre har et stort ansvar for at give befolkningen et håb om, at det nytter noget. At der faktisk kan laves forandringer i samfundet.
Nu har vi haft en borgerlig-liberal regering i seks år. Der er en berettiget forventning om, at der så også kan laves forandringer,
der gør Danmark mere liberalt. Hvis vi skuffer disse forventninger, vil der komme en alvorlig folkelig reaktion.
Men forandringer skaber vi ikke gennem store proklamationer, flotte teorier og gyldne løfter. Reelle forandringer skaber vi kun gennem sejt dagligt arbejde, hvor holdninger går hånd i hånd med konkrete handlinger.
Med Venstres solide forankring i lokalsamfund, i kommunalbestyrelser og amtsråd, og med vor nuværende placering som regeringsparti, har vi alle muligheder for at være den drivende kraft i en tilbundsgående ændring af det danske samfund.
Mennesket frem for systemet. Det er opgør med vor tids etablissement, med organisationsmagten, bureaukratiet, systemvældet.
Det er en forvandling af det danske samfund fra velfærdsstat til velfærdssamfund, fra socialstat til selvstændighedskultur.